

การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนา
เพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ACHIEVEMENT ACTIVITIES TO SUPORT MORAL IN BUDDIST SUBJECT TO PLUS
ETHICS WISDOM OF 6th PRIMARY STUDENTS DONGMAPAI SAKONNAKORN

พระเจี๊ยะพล ชิตังกร (ทิพย์คำมี), พระวิเทศพรหมคุณ, รศ.ดร., ผศ.ดร. นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ

Phra Jeattapol Chitanggarô (Tiptkamme), Phra Widesbrommakun. Assoc. Prof. Dr,

Asst. Prof. Dr. Niwes Wongsuwan

นิสิตพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: Tiptkamme@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 15 กันยายน 2563

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 15 ตุลาคม 2563

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 พฤศจิกายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.145) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสมานัตตตา อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.270) รองลงมา คือ ด้านอรรถจริยา ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.369) รองลงมา คือ ด้านทาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.349) และด้านปิยวาจา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.342) 2) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ระดับผลการศึกษา และสถานภาพทางครอบครัว มีรายละเอียดดังนี้ (1) ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับผลการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันใน ด้านอรรถจริยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (2) สถานภาพทางครอบครัว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพทางครอบครัวต่างกัน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทุกด้าน

คำสำคัญ: การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม, วิชาพระพุทธศาสนา, ความฉลาดทางจริยธรรม.

Abstract

This research was result had found that: 1) The revel of an achievement activity to support moral in Buddhist Subject to plus ethics wisdom of 6th Primary Students Dongmapai Sakonnakorn by overview had more at (\bar{x} = 4.25, S.D. = 0.145) and when considered each part found that even and equal was the most revel average at (\bar{x} = 4.32, S.D. = 0.270) then useful conduct average at (\bar{x} = 4.25, S.D.= 0.369) then giving average at (\bar{x} = 4.22, S.D.= 0.349) and kindness Speech least average at (\bar{x} = 4.19, S.D. = 0.342) 2) The result from comparison of answers classified according to revel studied and family status had detail as namely. (1) Revel from studied found that the answers who had different studied then had not at result, when consider for each part found that different at all. For useful conduct had statistics significant at 0.05, but other part at the same. (2) The family status found that had not different then when consider each part, it was no different at all.

Keywords: Activities to Support Moral, Buddhist Subject, Ethics Wisdom.

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปมากจากสังคมชนบทที่เติบโตเป็นสังคมเมืองขึ้น จากสังคมที่มีการแบ่งปันช่วยเหลือเกื้อกูล เป็นสังคมต่างคนต่างอยู่ ชุมชนล่มสลายไปมาก คือ คนแก่เฒ่าบ้าน หนองสาว เข้าเมือง เศรษฐกิจ ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จากการประกอบอาชีพเป็นการประกอบธุรกิจเพื่อส่งออกแข่งขันกันระดับโลก อาชีพแตกต่างกันตามความเจริญแห่งยุคและมีผลกระทบต่อระบบวิถีชีวิตของผู้คนในระดับต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ข่าวสารข้อมูลเป็นตัวเชื่อมเศรษฐกิจไว้ด้วยกันทั่วโลก ส่งผลให้การเมืองและภาคสังคมเปลี่ยนแปลงไปมาก เด็กและเยาวชนคนรุ่นใหม่ต่างพยายามที่จะปรับตัวตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก จนละเลยสิ่งที่มีอยู่ใกล้ตัว ซึ่งเป็นคุณค่าที่มีอยู่ภายในตัวของตนเอง เช่น คุณธรรมและจริยธรรมที่สั่งงามของคนที่ดีประพฤติปฏิบัติ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2523 : 1)

ทั้งนี้ เนื่องด้วยสภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม รวมทั้งการศึกษา ทำให้เราต้องปรับตัวให้เข้า กับเนื่องด้วยสภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม รวมทั้งการศึกษา ทำให้เราต้องปรับตัว เด็กก้าวร้าวจะมีพฤติกรรมแสดงออกที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนด้วยการก่อเรื่องต่าง ๆ ตามความต้องการของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น เด็กพวกนี้ชอบหาเรื่องทะเลาะวิวาท มีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน รังแกเพื่อน ชอบการทุบตี เตะต่อย ทำทายเป็นทำลายสิ่งของ ทั้งของตัวเองและส่วนรวม พุดจาไม่สุภาพ ไม่เกรงกลัวผู้ใหญ่ อดดี ไม่เชื่อฟัง นิสัย หยาบ

กาย ขณะเรียนหนังสือชอบก่อความวุ่นวายในชั้นเรียน ปัญหาที่เกิดขึ้นในกลุ่มของเยาวชนส่วนหนึ่งคือความก้าวร้าว และทุกคนต่างลงความเห็นตรงกันว่า เยาวชนไทยของเรา ขาดการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอย่าง ยั่งยืน คือ อาจจะมีอยู่บ้างแต่เป็นแบบฉาบฉวย ไม่เกิดผล ที่ถาวรในขณะที่สังคมไทยต้องการเห็นภาพการ พัฒนาเยาวชนไทยไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สุทัศน์พงษ์ กุลบุตร, 2550)

ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขฉบับเดิม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2553 ในหมวด 1 มาตรา 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรอบรู้และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการ ดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ต้องยึดแนวการจัดการศึกษาในหมวด 6 มาตรา 23 การจัดการศึกษาต้องเน้นให้สำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการ ตามความเหมาะสม และในมาตรา 24 วรรค 4 ได้กำหนดกระบวนการเรียนรู้ ด้วยการจัดการกระบวนการสอน ผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา (ราชกิจจานุเบกษา, 2542)

โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เป็นโรงเรียนวิถีพุทธตามโครงการโรงเรียนวิถี พุทธของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจัดเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับอนุบาลและ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามกรอบพระราชบัญญัติ อย่างต่อเนื่อง โดยมีนโยบายแผนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ตามหลักคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม ดังคำที่ว่าเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข และต้องจัดให้ มีกิจกรรมเพื่อลดพฤติกรรมความก้าวร้าวอย่างต่อเนื่อง

จากประเด็นของปัญหา ความสำคัญและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนประจำโรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงมีความสนใจที่จะจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อลดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนครเพื่อให้นักเรียน เป็นคนดี คนเก่ง ยึด มั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม โดยเน้นหลักธรรม คือสังคหวัตถุ 4 ในการดำเนินชีวิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความ ฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนโรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ ก่อน และหลังการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อลดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยเน้นหลักธรรม คือสังคหวัตถุ 4 ในการดำเนินชีวิต

2. เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนโรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อลดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยเน้นหลักธรรม คือสังคหวัตถุ 4 ในการดำเนินชีวิต

3. เพื่อเสนอแนะความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนโรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยเน้นหลักธรรม คือสังคหวัตถุ 4 ในการดำเนินชีวิต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนา เพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Research) โดยใช้แผนบทเรียนและคำถามก่อนและหลังเป็นแบบทดลอง เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1. ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟเจริญศิลป์ ปีการศึกษา 2562 (ระดับชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ 6) จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 58 คน

2.2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชาย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 /1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 1 ห้องเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงจากการสังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารงานวิจัย และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า

4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยขั้นตอน ดังนี้

4.1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชา พระพุทธศาสนา เพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร จากเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2. สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการที่จะศึกษา โดยอาศัยความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

4.4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้เสนอแนะ

4.5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เพื่อหาค่า (IOC) และได้ค่า IOC มากกว่า 0.05 จากนั้นนำเสนอกรรมการที่ปรึกษาอีกครั้ง ก่อนทดลองใช้เครื่องมือกับกลุ่มที่ไม่ใช่เป้าหมายต่อไป

4.6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมากำหนดปรับปรุงตามคำแนะนำของกรรมการที่ปรึกษาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านได้ตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาแก้ไขอีกครั้ง

4.7. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาฉบับเดียวกันที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 30 ฉบับ ไปทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบที่โรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย

4.8. นำข้อมูลนำแบบสอบถามฉบับเดียวกัน จำนวน 30 ฉบับ ที่นำไปทดสอบแล้วเก็บกลับคืนมานำไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) เพื่อหาค่าดัชนีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัท (Cronbach's alpha coefficient) ของความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

4.9. ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปพิมพ์เป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัยจริงต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา, ค่าแจกแจงความถี่, ค่าร้อยละ

5.2. วิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งเป็นคำถามแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด กำหนดคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, และ 1 ตามลำดับ โดยใช้เกณฑ์วัดตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2546 :100)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ระดับผลการศึกษา ของตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับผลการเรียน เกรด 3 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 สถานภาพทางครอบครัว ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อยู่กับมารดา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30

2. ผลเปรียบเทียบการวิจัย พบว่า ระดับการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.145) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า (1) ด้านทาน พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านทาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.349) (2) ด้านปิยวาจา พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านปิยวาจา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.342) (3) ด้านอรรถจริยา การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านอรรถจริยา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.369) (4) ด้านสมานัตตา การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านสมานัตตา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.270)

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม (1) ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับผลการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ไม่แตกต่างกัน (2) สถานภาพทางครอบครัว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพทางครอบครัวต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทุกด้าน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร คือ

1. ด้านทาน มีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานทางด้านวิชาการ
2. ด้านปิยวาจา ผู้บริหารอธิบายงานวิชาการด้วยความจริงใจ ไม่เสแสร้ง
3. ด้านอัตถจริยา มีการประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับโรงเรียนอื่น หรือหน่วยงานอื่น ๆ
4. ด้านสมนัตตา มีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หน่วยงานภาครัฐและสถานศึกษา ควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการทำวิจัยด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนครอย่างต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาการศึกษาในระดับท้องถิ่นยิ่ง ๆ ขึ้นไป

2. ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ระดับการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสมนัตตา อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางตนให้เสมอดันเสมอปลาย ซึ่งเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับสังคมทุกระดับชั้นทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

3.2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยส่งเสริมภาวะผู้นำและการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

3.3. ควรศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรายวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

เอกสารอ้างอิง (References)

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2523). *จิตวิทยาการปลูกฝังวินัยแห่งตน*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทัศน์พงษ์ กุลบุตร. (2550). *การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่นักศึกษา*. ศูนย์ศิลป์วัฒนธรรม: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ราชกิจจานุเบกษา. *หมวดที่ 1 บททั่วไป ความหมายและหลักการ*. เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก, 19 สิงหาคม 2542.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2546.
